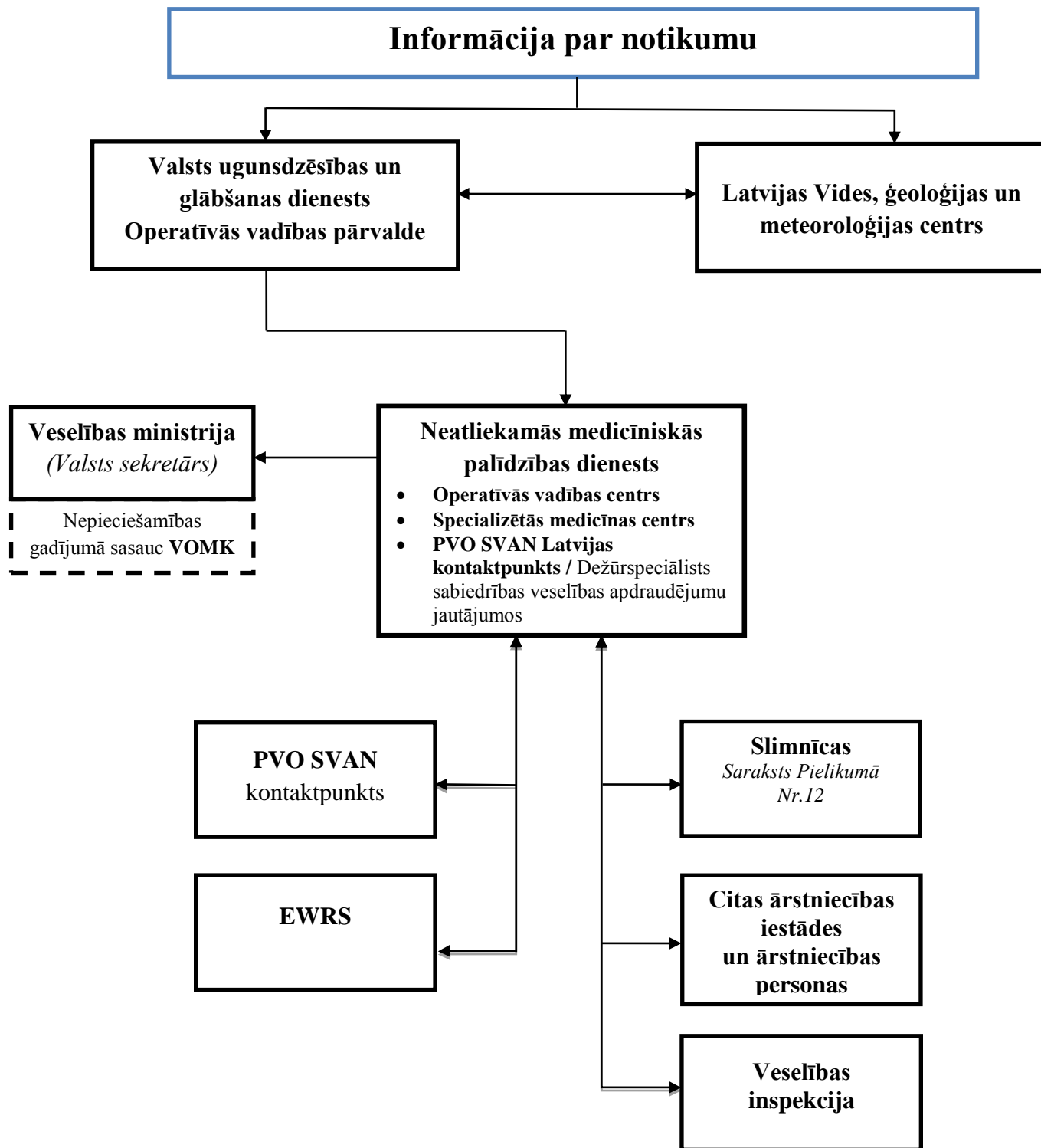

RĪCĪBA KLIMATISKĀS IETEKMES IZRAISĪTĀ NEGADĪJUMĀ

1. Informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma klimatiskās ietekmes izraisītos negadījumos ar daudz cietušajiem

2. Atbildības un rīcības pasākumi klimatiskās ietekmes izraisītos negadījumos

Izpildītājs	Rīcība	Piezīmes
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)	<ul style="list-style-type: none"> • Atbilstoši kompetencei vada reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamus pasākumus notikuma vietā atkarībā no katastrofas veida. • Izstrādā ieteikumus iedzīvotāju rīcībai iespējamās katastrofas gadījumā. • Izmantojot plašsaziņas līdzekļus, sniedz informāciju katastrofas skarto vai apdraudēto teritoriju iedzīvotājiem par katastrofu, tās draudiem un pasākumiem bīstamības novēršanai vai samazināšanai. • Dod norādījumus reaģēšanā iesaistītajām institūcijām, kā arī fiziskajām personām par rīcību notikumu vietā. 	
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (NMP dienests)	<ul style="list-style-type: none"> • Veic informācijas apmaiņu ar iesaistītajām institūcijām, tai skaitā ar slimnīcām, aktivizējot KM sistēmu. • Nodrošina NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un nodrošinot, koordinējot cietušo nogādāšanu uz slimnīcām saskaņā ar hospitalizācijas plānu. • Nepieciešamības gadījumā nozīmē vadības ārstu, kas vada, organizē un koordinē NMP sniegšanu notikuma vietā. • Sadarbojas ar notikumā iesaistītajām institūcijām. • Apkopo informāciju par notikumu. • Nodrošina NMP dienesta resursu iesaisti un rīcību saskaņā ar NMP dienesta direktora apstiprinātu plānu un iekšējām procedūrām. • Nodrošina specializētās NMP sniegšanas darba koordinēšanu, nepieciešamības gadījumā organizē brigāžu un ārstu speciālistu nosūtīšanu uz slimnīcām. • Pēc vajadzības piesaista papildus resursus (NMP brigādes, specializētās NMP brigādes un ārstus, medikamentu un medicīnisko aprīkojuma rezerves) un ierobežo ikdienas NMP izsaukumu apkalpošanu, saglabājot NMP sniegšanas nodrošināšanu cilvēkiem dzīvībai bīstamās situācijās. • Nepieciešamības gadījumā organizē un koordinē NBS Gaisa spēku un/vai Valsts robezsardzes gaisa kuģu iesaistīšanu pacientu medicīniskajai transportēšanai. • Nepieciešamības gadījumā NMP dienesta direktors dod atļauju izmantot NMP dienesta atbildīgā glabāšanā esošās VMR savu pilnvaru ietvaros. • Nepieciešamības gadījumā sagatavo izsniegšanai vai 	

	<p>izsniedz VMR.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veic hospitalizēto uzskaiti un uztur informāciju par pacientu aprūpes pēctecību stacionāros. • Izveido informācijas biroju saziņai ar iedzīvotājiem par notikumu un veselības aizsardzības pasākumiem. Informāciju par cietušajām/saslimušajām personām sniedz, ievērojot personu datu aizsardzību, atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem dokumentiem • Sagatavo informāciju VOMK. • Starptautiskas izplatīšanās vai izplatīšanās riska gadījumā apkārtējā vidē nodrošina informācijas apmaiņu un saskaņo sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus ar PVO SVAN kontaktpunktu un EK Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorātu. • Nepieciešamības gadījumā (ekoloģiska katastrofa), pastāvot riskam pārrobežu izplatībai, ziņo EWRS. 	
Veselības ministrija	<ul style="list-style-type: none"> • Valsts sekretārs (VOMK priekšsēdētājs) pēc savas vai cita VOMK locekļa iniciatīvas lemj par VOMK ārkārtas sēdes sasaukšanu. • Koordinē ĀS iesaistīto dienestu un institūciju darbību. • Organizē un koordinē komunikācijas pasākumus, tai skaitā informācijas centra izveidi, nodrošinot vienotu komunikāciju starp VM padotības iestādēm un sadarbību ar citu sektoru institūcijām. • Apkopo informāciju par ĀS attīstības gaitu un sagatavo priekšlikumus VOMK par preventīvajiem un seku novēršanas pasākumiem. • Apkopo informāciju un sniedz priekšlikumus VOMK par VMR iesaistīšanu un izmantošanu, kā arī par ārvalstu un starptautisko organizāciju palīdzības pieprasīšanu un izmantošanu ĀS. 	
Valsts operatīvā medicīniskā komisija (VOMK)	<p>Funkcijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pieņem koordinējošus veselības nozares institūcijām saistošus lēmumus ĀS vai to tiešu draudu gadījumā; • Izvērtē apkopoto informāciju pēc ĀS seku likvidēšanas; • Veicina KM sistēmas gatavību reaģēt ĀS. <p>Uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ja nepieciešams, izveido Mēdiju informācijas centru, kas sadarbībā ar iesaistītajām institūcijām sniedz informāciju plašsaziņas līdzekļiem par ĀS; • Sagatavo priekšlikumus veselības ministram par VMR iesaistīšanu un izmantošanu ĀS; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Sagatavo un sniedz priekšlikumus veselības ministram par ārvalstu un starptautisko organizāciju palīdzības pieprasīšanu un izmantošanu ĀS; • Izvērtē ārvalstu un starptautisko organizāciju piedāvātās medicīniskās palīdzības lietderību ĀS; • Izvērtē informāciju par ĀS, tās rašanās cēloņiem, attīstības gaitu, veiktajiem pasākumiem; • Izvērtē VKM plānu un sniedz NMP dienestam priekšlikumus tā pilnveidošanai. <p>Tiesības:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pieprasa un bez maksas saņem no juridiskajām un fiziskajām personām darbam nepieciešamo informāciju; • Iesaista VOMK darbā ārstniecības personas, speciālistus un ekspertus (tajā skaitā no citām nozarēm un ārvalstīm); • Izvērtē priekšlikumus par papildu līdzekļu piešķiršanu ārstniecības iestādēm reaģēšanai ĀS, kā arī seku likvidācijas rezultātā radīto zaudējumu kompensācijai. 	
--	---	--

Slimnīcas	<p style="text-align: center;"><i>Gatavības režīms</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Atbilstoši slimnīcas katastrofu medicīnas plānam apzina esošos un papildus piesaistāmos resursus, pārbauda sakaru sistēmu gatavību, t.sk., esošā un iespējami papildus piesaistāmā personāla apziņošanas shēmas esamību. <p style="text-align: center;"><i>Paaugstinātas gatavības/reaģēšanas režīms un Ārkārtas gatavības/reaģēšanas režīms</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Slimnīcas vadītājs izveido OVG un nodrošina darbu slimnīcā atbilstoši slimnīcas katastrofu medicīnas plānam. • Nepieciešamības gadījumā pieprasa specializētās neatliekamās medicīniskās palīdzības atbalstu. 	
Citas ārstniecības iestādes un ārstniecības personas	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošina NMP slimnīcām atbalsta funkciju atbilstoši noslēgtajiem sadarbības līgumiem, nepieciešamības gadījumā sniedz/nodrošina medicīnisko palīdzību cietušajiem. 	
Veselības inspekcija (VI)	<ul style="list-style-type: none"> • Uzrauga un kontrolē normatīvo aktu ievērošanu epidemioloģiskās drošības un vides veselības jomā, dzeramā ūdens nekaitīguma jomā. • Apkopo un analizē informāciju par sabiedrības 	

	<p>veselības apdraudējuma attīstības gaitu un novērtē klimatisko faktoru ietekmes risku uz cilvēka veselību.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepieciešamības gadījumā pēc akūtās klimatiskās situācijas pārtraukšanās, novērtē apdraudējuma, piemēram, plūdu skarto objektu higiēnisko stāvokli un sniedz rekomendācijas laboratorisko izmeklējumu veikšanai, lai lemtu par seku novēršanas pasākumiem, iedzīvotājiem drošu dzīves un darba vidi, nepieciešamības gadījumā ņem dzeramā ūdens paraugus. • Nepieciešamības gadījumā veic higiēnas prasību ievērošanas novērtēšanu sadzīves apstākļiem iedzīvotāju patvēruma, īslaicīgas izmitināšanas vai evakuācijas vietās. • Sagatavo un sniedz analītisku vērtējumu, konkrētus priekšlikumus un rekomendācijas iedzīvotājiem, pašvaldībām un iesaistītajām institūcijām par sabiedrības veselības apdraudējumu, tā seku likvidācijas pasākumu efektivitāti. Ja nepieciešams, nodrošina informācijas sagatavošanu plašsaziņas līdzekļiem. 	
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (LVĢMC)	<ul style="list-style-type: none"> • Informē sabiedrību par bīstamām meteoroloģiskām un hidroloģiskām parādībām, kā arī par parādībām, kas saistītas ar izmaiņām vides kvalitātē un var izraisīt katastrofas, postījumus un avārijas; • Sniedz par civilo aizsardzību atbildīgajām institūcijām informāciju pazemes ūdens ieguves urbumu aizsardzības pasākumu plānošanā un ūdens apgādes nodrošināšanā, ja ir valsts apdraudējums. 	
Sadarbības institūcijas		
Valsts vides dienests (VVD)	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu organizēšanā atbilstoši kompetencei. • Piedalās bīstamo zonu novērtēšanā, sniedz VVD rīcībā esošo informāciju par iespējamām ķīmiskām vielām apkārtējā vidē, rūpnieciskajos objektos u.c. • Pēc akūtās situācijas pārtraukšanās, novērtē apdraudējuma skarto apkārtējo vides teritoriju, organizē laboratorisko analīžu veikšanu vides paraugiem, lai lemtu par turpmākajiem seku novēršanas pasākumiem. 	
Valsts policija (VP)	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās bīstamajā zonā esošo iedzīvotāju brīdināšanā par apdraudējumu un rīcību avārijas zonā. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošina notikuma vietas norobežošanu, apsardzi un sabiedriskās kārtības uzturēšanu. • Nodrošina transporta kustības regulēšanu. • Piedalās iedzīvotāju evakuācijā, nodrošinot ar pieejamo autotransportu. • Sniedz pirmo palīdzību. • Nodrošina bojā gājušo cilvēku identificēšanu un uzskaiti, organizē transportēšanu uz Valsts Tiesu medicīnas ekspertīzes centru. 	
Nacionālie bruņotie spēki (NBS)	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās preventīvo un reaģēšanas pasākumu veikšanā. • Piedalās neatliekamo ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos. • Sniedz pirmo palīdzību. • Piedalās iedzīvotāju un materiālo vērtību evakuācijā un apsardzē. • Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos. • Sniedz atbalstu VP nodrošināt sabiedrisko kārtību un drošību; • Pēc NMP dienesta pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot NBS Gaisa spēku gaisa kuģus. 	
Valsts robezsardze (VRS)	<ul style="list-style-type: none"> • Pēc NMP dienesta pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot VRS gaisa kuģus. • Sniedz pirmo palīdzību Latvijas Republikas pierobežas joslā. • Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos. 	
Pašvaldības	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās preventīvajos pasākumos attiecīgajā administratīvajā teritorijā un sniedz atbalstu operatīvajiem un avārijas dienestiem reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanā. • Nepieciešamības gadījumā organizē iedzīvotāju evakuāciju no apdraudējuma skartajām teritorijām, nodrošina iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi. • Nodrošina darba un sadzīves apstākļus katastrofu novēršanā un to seku likvidēšanā pieaicinātajam citu administratīvo teritoriju, valsts un citu valstu glābšanas dienestu personālam. • Organizē psihosociālo, tai skaitā psiholoģisko atbalstu cietušajiem vai viņu tuviniekiem. 	<p><i>Atbilstoši CAKP likuma 11.pantam, pašvaldību CAP un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumam</i></p>